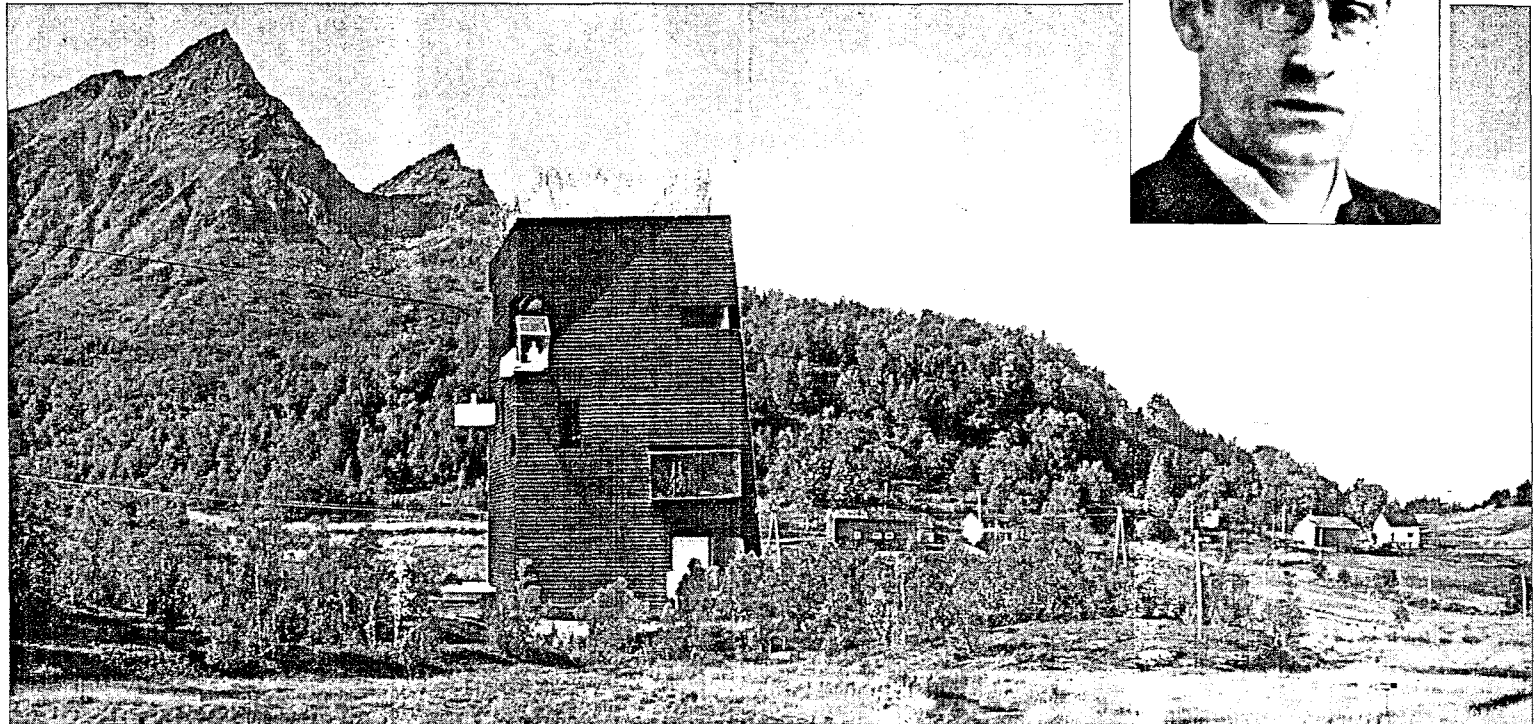

Strid om arkitekturen

TÅRN: Fotomontasjen viser arkitekt Steven Holls forslag til Hamsunmuseum i tilknytning til Knut Hamsuns barndomshjem på Hamarøy. Bygningen er 21 m høy, har gress på taket og veggkledning i tjærebredd treverk.

Ny Hamsun-debatt i emning: Arkitekt Steven Holls planer for det nye Hamsunsentret i Hamarøy vekker sterke reaksjoner. Blant befolkningen er det delte meninger, mens arkitekter er begejstret.

ANNE LISE STAFNE

Det blir aldri fred rundt Knut Hamsuns navn. Nå er vår store dikter i fokus på ny, og denne gang gjelder det arkitektur. I helgen la den internasjonalt kjente, amerikanske arkitekten Steven Holl frem planene for museumsbygget til Hamsunsentret i Hamarøy.

«Overraskende» og «provoserende» er ord som blir brukt om den 21 meter høye bygningen som han tenker seg kledd med tjærebredd panel og med gress på taket. Balkongene som bryter opp ytterkledningen har henvisninger til Hamsuns romaner, «Nagels tomme fiolinkasse», «piken med oppbrettede ermer som pusser gule vinduser» og «to blå fjær» fra Sult. Irregulære vink-

ler, spillet med rom og lys styrker inntrykket av monument. Steven Holl ser selv bygningskroppen som en «slagmark for usynlige krefter». Den konkretiserer en Hamsun-sjikkelse i arkitekturens språk.

– For å si det like ut, jeg synes bygget er stygt, sier Turid Gaarder, kommunestyremedlem for Høyre i Hamarøy og leder av hovedkomiteén for de årvisse Hamsun-dagene.

– Men det er også spennende, og det påstås at vi vil kunne venne oss til det.

Turid Gaarder beklager at sentret er planlagt slik at det i liten grad kan brukes under Hamsun-dagene.

– De litterære seminarene samler for eksempel 200–300 deltagere, mens auditoriet kan ta maksimum 100. Dette blir et reiselivscenter, mens vi hadde håpet på et senter som kunne brukes av befolkningen hele året.

Billedkunstneren Karl Erik Harr gikk i NRK radio i går hardt ut mot den utforming Hamsunsentret har fått. En annen Nordlandskunstner, Harald Bodøgaard, sier i Nordlandsposten at Steven Holl har skapt et bygg som er i Hamsuns ånd, som «vibrerer av skjønnhet». Han er på linje med flere av fylkets arkitekter som etter presentasjonen ga uttrykk for begeistring og var impo-

nert over at det går an å «overføre en forfatter som Hamsun til et hus».

– Steven Holl har lagt frem et fabelaktig forslag til Hamsun-museum, sier professor Einar Dahle ved Arkitekthøgskolen i Oslo.

– Hamarøy blir i dobbelt forstand satt på verdenskartet. Det er her Hamsun levde, og det er her dikteren i ettertid blir gestaltet i form av et sterkt byggverk.

– Synes du det er vakkert?

– Vakkert er et vanskelig ord.

Det var ikke for sitt ytre Hamsun vant verdensberømmelse, men gjennom åndskraft og dypereliggende egenskaper. Det er nettopp disse hamsunske egenskaper Steven Holl har fått frem i tårnet med de lett skrånende vegger.

– Byggets forhold til omgivelsene?

– Steven Holl har tolket den lokale byggeskikk på en fremragende måte, ikke ved å kopiere, men gjennom å forstå med hvilken kraft det enkle huset, ofte på høy grunnmur, reiser seg i landskapsrommet og blir stående i kontrast til naturen. Samtidig med nytolkningen av lokale særtrekk, eier bygningen den moderne arkitekturens universelle kraft. Det er den som formidler budskapet i Hamsuns diktning, uttrykt i bygget form, sier Einar Dahle.

DEBATT: Ny uro rundt Knut Hamsuns navn. Arkitekturen på det planlagte Hamsunsentret vekker debatt.

Fakta

Hamsunsentret

- Eiere: Nordland fylkeskommune og Hamarøy kommune.
- Museumsbygget på 600 kvm skal inneholde utstillingsareale, bibliotek, leseserom, kafé og auditorium.
- Arkitekt: Steven Holl, New York, med Nils Marius Askim og Lars Lantto som norske medarbeidere.
- Økonomi: Museumsbygget alene anslås til ca 15 mill. kr. Eierne skal stå for 1/3, resten søkes dekket ved statstilskudd og gjennom private interessenter.
- Ferdig: Etter planen i 1998.